

Nú kemur út bók um føroyingin, Njál Djurhuus, sum vegna Frelsunarherin virkar millum gøtufólkið í Oslo

Mynd: Jógvan Hugo Gradar

Evnismisnýtslan í Oslo er økt munandi seinnu árin, og tann sum fyrst leggur merki til hetta, eru Njál og Erna Djurhuus og starvsfólkini í Urtegata 16A. Tey hava merkt eina stóra øking í vitjanum, og øll kunnu koma í tað støðu, at tey bráðliga eru millum heimleys, evnismisnýttarar og onnur, sum eru niðast á samfelagsstiganum

Eitt lív millum gøtufólk í Oslo

Jógvan Hugo gardar
skrivur úr Oslo

Í vikuni kemur ein bók út í Føroyum um virksema hjá føroysku hjúninum Ernu og Njál Djurhuus. Bókin er á norskskum og eitur «Gatefolk og fyrlysmennesker – Erna og Njál Djurhuus sprer lys på Oslos skyggeside». Í hesi bók fáa vit eitt evarska lítið innlit í tað arbeiði, sum hesi bæði hava staðið á odda fyri í norska høvudsstaðnum millum misnýttarar og heimleys. Vit hittu Njál í Oslo, stutt áðrenn hann fór avstað til Føroyar, har hann skal vera til staðar, tá bókin kemur í bókasøurnar. Hann hevur sjálvandi roynt at spurt seg fyri um, hvussu stóðan er í Føroyum millum rúsevnismissnýttarar, og hann hevur eini klár boð til føroyingar:

– Føroyingar eiga at taka samanum og siga, at her í okkara landið er ikki pláss til meir enn eitt rúsevni. Vit hava í nógv ár havt alkohol, og tað er nóg mikið. Føroyska samfelagið er ov lítið til at hava fleiri sløg av rúsevnismissnýttarum, sigur Njál Djurhuus, majorur í Frelsunarherinum. Hann ynskir, at føroyingar standa saman

í móti trýstinum úttanúr heimi, og steðga útbreiðsluni av narkotiskum evnum og øðrum evnum sum verða brúkt til at rúsa seg við. Neyvan nakar føroyingur kennir og hevur kent so nógv rúsevnismissnýttarar, sum Erna og Njál Djurhuus.

Um 500 brennivinsmissnýttarar, narkomanar, heimleys og onnur eru dagliga í samband við føroysku hjúnini í Oslo. Hesi 500 passa ikki inn í tær fyrakantaðu rammurnar, sum norska samfelagið í dag krevur av sínum borgarum.

Oslo hevur í dag munandi størri trupulleikar at dragast við av rúsevnismissnýttarum og heimleysum enn t.d. Keyptmannahavn.

Seinastu fjúrtan árin hava Erna og Njál Djurhuus staðið á odda fyri Fyrlyskorpset í Urtegata 16A á Grønlandi í Oslo. Millum gøtufólki í norska høvudsstaðnum vita øll hvør Njál og Erna eru, og fyri tíggu-tals heimleys eru føroysku hjúnini tað einasta fasta punktið í einum lívið, har alt gongur skeivan veg.

Má kenna seg sjálvan
Vælfærdarsamfélagið Noreg hevur ikki pláss fyri øllum

teimum sum landið hevur fostað, og tað eru tey mest grundleggjandi rættindini hjá hesum sum Erna og Njál stríðast fyri.

Frástøðan millum stjórnarbygningarnar í norska høvudsstaðnum og yvir til Stórtingið er lítið meir enn einar tvey hundrad metrar. Men á hesum teininum liggja trí tey størstu dagblöðini VG (Verdens Gang), Aftenposten og Dagbladet. Nærri Stórtinginum finna vit Se og Hør og størstu privatu útvarpsstøðina P4. P4 heldur til í stásiliga bygninginum, sum eisini rúmar Grand Hotel, har vinnararnir av friðarheiðursløn Nobels búgva.

Á gøtuni millum hesar bygningar liggur javnan ein tungur eimur av lími og øðrum, sum kann geva snifferum eina stutta kenning. Millum vellafrakkar, svartar mappur og limousinar síggja hvønn einasta dag heimleysir biddarar í einum kroppi øðiløgdum av lími og alkohol.

Hvussu klárar ein at yvir-liva sjálvur, tá neyð og elendigheit er ein so stórar partur av gerandisdegnum. Tað gongur neyvan ein heil viku, úttan at tú fært deyðs-

boð?

– Tað eg havi arbeitt mest við, tey árin vit hava búið í Oslo, er mær sjálvum. Arbeiðið krevur so nógv av mær og Ernu, at vit mugu hava eitt lív í javnvág. Vit arbeiða við fólk, sum ikki eru í sálárligari javnvág av nógvum ymsum orsøkum, og tað skal lítið til at skumpa tey um koll. Eg havi ongantíð roykt ella drukkið, eg havi eina góða konu og vit hava fingið trí børn, og tey hava so aftur fingið børn. Hetta ger mitt og Ernus lív eydnuríkt. Tá vit koma til arbeiðis í Urtegata er tað av alstórum týðningi, at tey sum koma inn á gólvið, har ella tey sum eg hitti á gøtuni altíð hitta tann sama Njál. Tað er hetta eg arbeiði við, at tey heimleysu og rúsevnismissbrúkararnir altíð skulu vita at Njál, hann er altíð í góðum lag og vit kunnu altíð spyrja um hjálp ella leiðbeining hjá honum og Ernu. Vit kunnu ikki loyva okkum at vera í góðum hýri ein dag og í ringum hýri dagin eftir. Eg má kenna meg sjálvan, áðrenn eg kann geva nakað víðari, sigur Njál.

Andlit teirra heimleysu

Samstundis sum roynt verður at hjálpa gøtufólkini í gerandisdegnum, so hevur Njál fleiri bóltar í luftini. Hann stendur á odda fyri fleiri sendingum á útvarpsstøðini hjá Frelsunarherinum í Oslo, hann heldur gudstænastur, og hann roynir at byggja út tilbøðið til gøtufólkini. Hann er best kandi føroyingur í Noregi, og er best kandi talsmaðurin fyri gøtufólkini. Hann er á ein hátt andlit teirra heimleysu móti tí væleydnaða parrinum av norska samfelagnum. Tá Njál sæst á sjónvarpskjeggjanum, í útvarpinum ella í bløðunum, tá er tað kalt í Oslo. Hvønn einasta vetur stríðist Frelsunarherurin og aðrir felagskapir í norska høvudsstaðnum fyri at fáa gøtufólk inn í hitan, men trupult er at skaffa húsrúm. Tað almenna hevur sjáldan evnir til at gera skjótt av.

– Vit hava sama mál at taka okkum av øllum menniskjanum, tað vil siga tí andaliga, sálárliga og líkamliga. Tann almenna skipanin hevur bert ábyrgd fyri tí líkamliga, meðan tað andaliga ikki hevur nakað pláss á eina almennastovu. Í mínum arbeiði má eg taka avgerðir

skjótt, og vit seta í gongd tiltøk skjótast tilber, helst beinanvegin. Í tí almennu skipanini skal eitt mál greinast út og viðgerast, og tað tekur tíð. Viðhvørt tekur tað ov langa tíð.

Henda nøkur framstig á hesum økinum?

– Tað gongur seint, men eg kenni á mær at tað allatíðina hendir okkurt gott. Politikkarar og embætisfólk hyggja ikki í líka stóran mun eftir okkum sum kappingarneymar, men sum samstarvsfelagar, um vit samanhæva við stöðuna fá ár aftur í tíð. Vit hava sama mál, at fáa tey sum eru komin illani fyri í samfelagnum aftur á rættkjøl. Í dag er orðaskiftið millum okkum og politisku leiðsluna í Oslo rimuliga gott. Vit tosa javnan saman um samstarvið millum partarnar.

Njál Djurhuus er ikki tann, sum letur politikkararnar og aðrar myndugleikar vísa fram Oslo sum ein góðan bý úttan stórar sosialar trupulleikar. Tá býráðið fyri einum tveimum árum síðani alment segði, at nú var eingin heimleysur í Oslo, tá var Njál ikki seinur at prógva, at tað í veruleikanum vóru rættuliga nógv úttan tak yvir